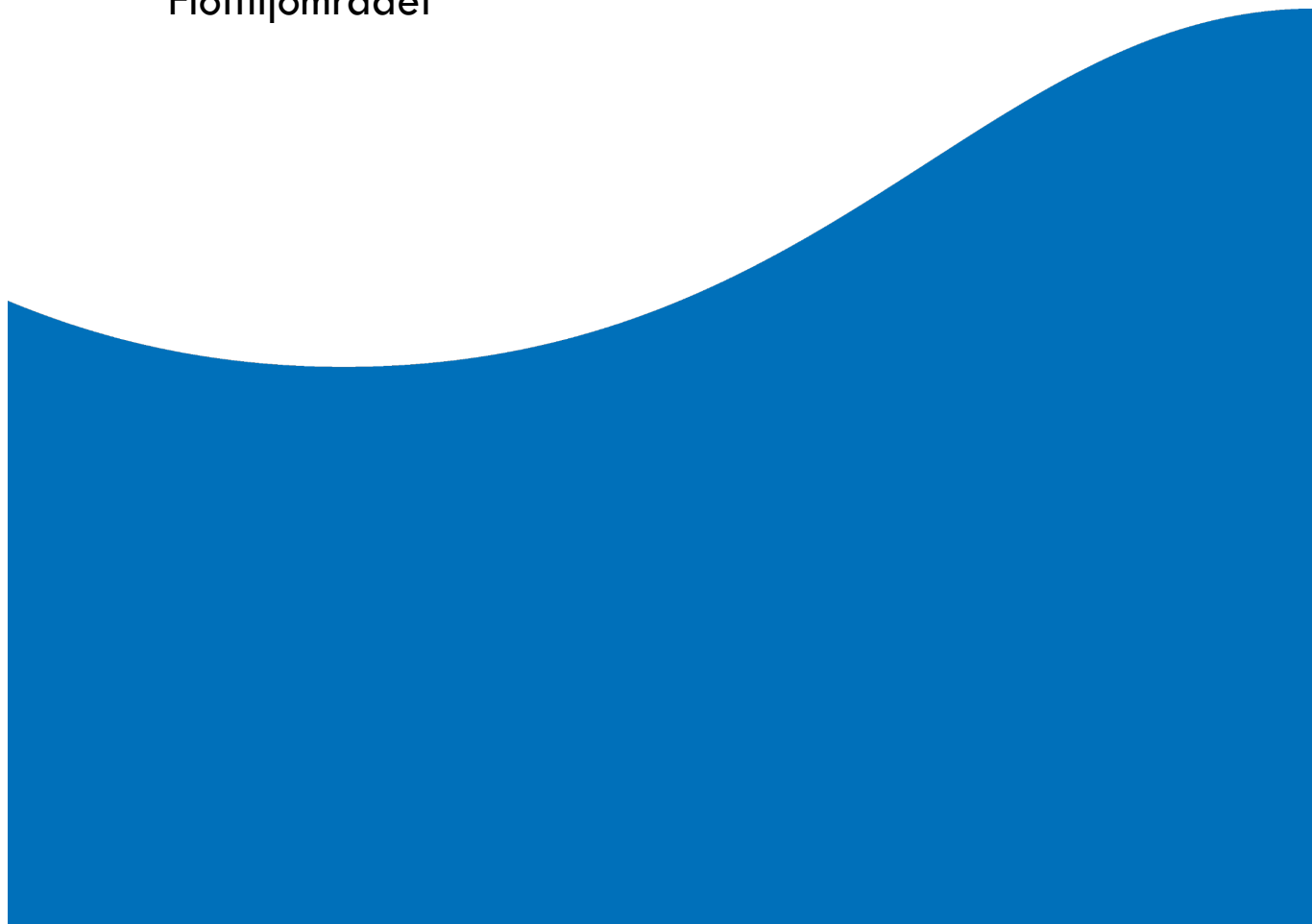

Dnr: B2025-000039
Upprättad: 2026-03-26
Antagen (BN): 2026-xx-xx
Laga kraft: 2026-xx-xx

Planbeskrivning

Planändring del av Karlsborgs Flygfält 1:1 m.m.,
Flottiljområdet

Innehåll

PLANHANDLINGAR VID ÄNDRING AV DETALJPLAN	2
VAL AV PLANFÖRFARANDE OCH PLANPROCESSEN.....	2
PLANÄNDRINGENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	3
BESKRIVNING AV PLANÄNDRINGEN	4
MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERING.....	6
PLANERINGSUNDERLAG	7
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	8
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH KONSEKVENSER	9
DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE.....	13

Planhandlingar vid ändring av detaljplan

Det kan bara finnas en (1) detaljplan för ett geografiskt område och det går därför inte att göra ändringsplaner, tilläggsplaner eller liknande som ska gälla tillsammans med den ursprungliga planen. Det innebär att ändringar görs i den ursprungliga planen vid en ändring av detaljplan.

Detta innebär att den ändrade plankartan är den enda gällande plankartan efter att den har vunnit laga kraft.

Denna planbeskrivning är en komplettering till den gällande planbeskrivningen och ska därmed läsas som en del av ursprunglig planbeskrivning (laga kraft 2019).

Val av planförfarande och planprocessen

Detaljplanen handlades inför samråd med ett begränsat standardförfarande i enlighet med Plan- och bygglagen 5 kap. 18. När planförslaget berör en åtgärd av mindre betydelse och samrådskretsen är liten kan standardförfarandet begränsas så att förslaget godkänns under samrådet. Det är då inte nödvändigt att genomföra en granskning av planförslaget utan detaljplanen kan antas direkt efter samrådet.

Eftersom det inkommit yttranden med anmärkning under samrådet övergår planen till att handläggas med standardförfarande och görs därför tillgängligt för granskning innan antagande.

Detaljplanen får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslut om antagande tillkännagetts, under förutsättning att beslutet inte överklagats eller överprövats.

Planändringens syfte och huvuddrag

Syfte

Planändringens syfte är att möjliggöra markparkering i enlighet med den överenskommelse som gjorts mellan fastighetsägare i området.

Bakgrund och huvuddrag

Då Karlsborgs garnison växer och står inför stora förändringar finns ett ökat behov av parkeringsplatser i anslutning till garnisonen. Planändringens görs med det initiala syftet att möjliggöra för gästparkering, bilpool samt parkering av civila fordon för de anställda vid garnisonen. Om parkeringen används även för andra syften än för garnisonen regleras inte genom planändringen.

Planändringens huvuddrag är att ändra användning från *Begravning* och *Natur* till *Parkering*.

Upplysning

Vid en ändring av detaljplan är utgångspunkten att göra en lämplighetsprövning enligt 2 kap plan- och bygglagen, PBL. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighets- och lokaliseringsprövning. Prövningen ska enbart omfatta den eller de planbestämmelser som läggs till, justeras eller tas bort. Övriga delar av planen är redan prövade i samband med den ursprungliga planläggningen och behöver därför inte prövas på nytt.

När en detaljplan ändras ska den ändrade detaljplanens planbeskrivning kompletteras med en beskrivning av ändringen.

Planhandlingar

- Ändrad plankarta med planbestämmelser, Karlsborgs kommun, 2026-01-21
- Planbeskrivning för planändring, Karlsborgs kommun, 2026-01-21
- Undersökning av betydande miljöpåverkan, Karlsborgs kommun
- Fastighetsförteckning, Karlsborgs kommun

Ändrad plankarta, planbeskrivning för planändring samt undersökning av betydande miljöpåverkan har tagits fram av Karlsborgs kommun tillsammans med Structor Miljöteknik AB.

Beskrivning av planändringen

Hela planändringen

Genom planändringen möjliggörs parkeringsändamål inom område som i ursprunglig plan utgörs av del av kyrkogård (begravningsändamål) samt ett stråk med naturmark med markreservat för gata.

Genomförandetid

Genomförandetiden för planändringen (endast de bestämmelser som ändras) är 5 år från det att planändringen får laga kraft.

Allmän plats

Planändringen omfattar ändring från allmän platsmark för naturmark med markreservat för gata till kvartersmark för parkeringsändamål, med reglering av kvartersmarken med bestämmelse om att byggnad inte får uppföras.

Kvartersmark

Planändringen omfattar ändring från kvartersmark för begravningsändamål till kvartersmark för parkeringsändamål. Planändringen möjliggör uppförande av byggnader. De byggnader som uppförs ska vara för parkeringsändamål och kan utgöras av carports/garage samt byggnader för hantering av bilpool (nyckelförvaring/förråd). Byggnationen regleras med en maximal nockhöjd på 4 meter samt en exploateringsgrad på högst 50% av användningsområdet.

För att säkerställa att dagvatten inte avrinner mot kyrkogården regleras marklutningen mot söder/sydost.

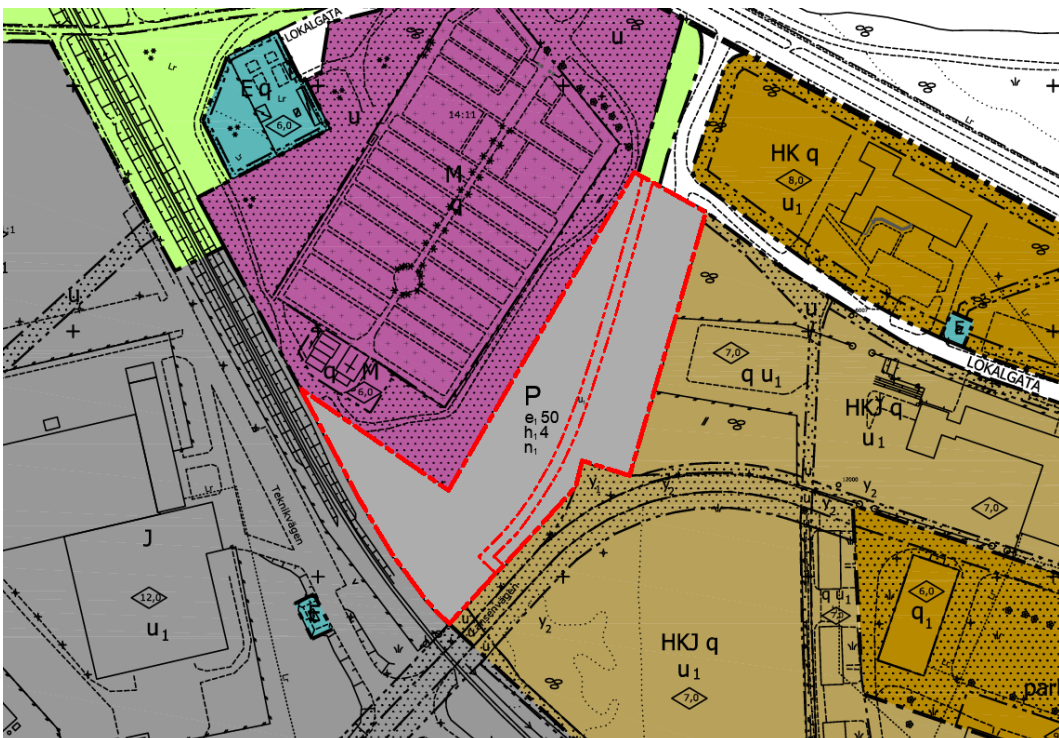
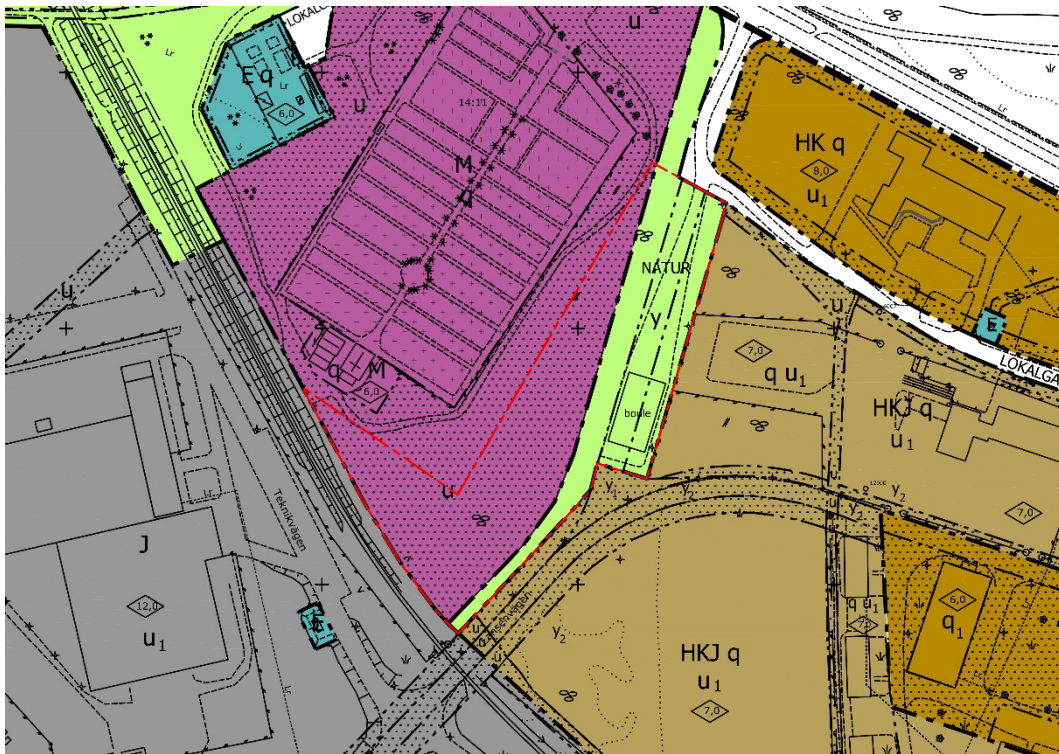
Inom kvartersmarken för parkering regleras markreservat för underjordisk ledning. Området regleras i enlighet med befintlig ledningsrätt för fjärrvärmeledning.

Varför ändring av detaljplan valts

En ändring av en detaljplan kan användas för att anpassa planen till nya förhållanden och hålla den aktuell utan att genomföra hela den lämplighetsbedömning som görs vid upprättandet av en ny plan. Det finns i lagen ingen uttalad gräns för vad som kan göras inom ramen för ändring. Ändringen ska dock uppfylla plan- och bygglagens, PBL, krav på tydlighet och rymmas inom syftet för den ursprungliga detaljplanen. Det är kommunen som avgör om det är lämpligt att avvända sig av ändring av detaljplan i ett enskilt fall.

Den ursprungliga planen syftade till att anpassa då gällande detaljplan till att möta Forsvarsmaktens planerade utvecklingsbehov inom området.

Ett planändringsförfarande har valts utifrån motivet att de justeringar som krävs inom området även fortsatt följer den ursprungliga planens syfte och struktur. Planändringen syftar till att möjliggöra gästparkering, bilpool samt parkering av civila fordon för de anställda vid garnisonen. Planändringen bedöms inte skapa behov av att genomföra hela den lämplighetsbedömning som görs vid upprättandet av en ny plan.

Övre bild visar utdrag ur plankartan innan planändring, med gräns för planändring redovisad med röd gräns.
 Nedre bild visar utdrag ur plankartan med planändring.

Motiv till detaljplanens reglering

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och 2 kap. Plan- och bygglagen.

Borttagna, reviderade och nya planbestämmelser

Användningsbestämmelser

Utgående användningsbestämmelser inom ändringsområdet:

M – begravningsändamål

NATUR – natur

Ersättande användningsbestämmelse inom ändringsområdet:

P – parkering

Användningsbestämmelse för parkering motiveras med att syftet med planändringen är att möjliggöra för gästparkering samt parkering av civila fordon för de anställda vid garnisonen.

Egenskapsbestämmelser

Utgående egenskapsbestämmelse inom ändringsområdet:

y – mark reserverad för eventuell framtida gata

Detta markreservat bedöms inte längre som aktuellt och regleras därför inte i planändringen.

Nya egenskapsbestämmelser inom ändringsområdet:

h1 – Högsta nockhöjd är 4 meter.

Bestämmelsen syftar till att begränsa bebyggelsen till en lämplig höjd som möjliggör carports/garage.

n1 – Marken ska luta mot söder eller sydost.

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att yttlig avrinning av dagvatten ej sker mot kyrkogården i norr.

u1 – Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Området regleras i enlighet med befintlig ledningsrätt för fjärrvärmeledning.

e1 – Största byggnadsarea är 50 % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Bestämmelsen syftar till att begränsa byggnation inom området i en lämplig omfattning.

Planeringsunderlag

Översiktsplan

Kommunens översiktsplan från 2014 som aktualitetsprövades 2020 beskriver hur Försvarsmaktens verksamhet utökas på flottiljområdet. Planområdet ligger på gränsen mellan tätort och militärt flyg-, skjut-, eller övningsområde.

Aktuell planändring för att tillåta parkering bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

Detaljplaner

För området gäller idag detaljplan Karlsborgs flygfält 1:1 m.m., laga kraft 2019-03-12 med en genomförandetid på 5 år. Vid laga kraft av aktuell planändring ersätts tidigare plankarta med den ändrade plankartan. Förändringar är endast gjorda inom en begränsad del av planområdet.

Gällande plankarta innan planändring.

Planuppdrag

Byggnadsnämnden beslutade 2024-04-04 om positivt planbesked och att ge Plan- och byggenheten i uppdrag att ta fram samrådshandlingar.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska enligt plan- och bygglagen (PBL 4 kap. 34§) miljökonsekvenserna redovisas i omfattning och innehåll som följer av 6 kap. 11, 12 och 16§§ miljöbalken.

När kommunen tar ställning till om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan görs en *undersökning av betydande miljöpåverkan*. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

Plan- och byggenheten bedömer att ett genomförande av planändringen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Skälen för bedömningen är i huvudsak:

Planändringen medger en begränsad förändring från begravningsändamål och natur till parkering. Parkering är en typ av anläggning som kan ge upphov till miljöpåverkan främst genom anläggandet av hårdgjorda ytor samt de föroreningar som kan antas spridas från vägbana/parkeringsyta via dagvattenavrinning. Avledande av dagvatten från parkeringsytan kan ske till det dagvattensystem som finns inom angränsande verksamhetsområde i sydväst, där dagvattnet leds till en gemensam rening innan det leds vidare till Bottensjön. Alternativt leds vattnet från planändringsområdet med övrigt dagvatten via befintliga avrinningsstråk, till Vättern.

Kommunen bedömer behovet av rening/oljeavskiljare tillsammans med verksamhetsutövaren utifrån parkeringens omfattning och utformning vid ett genomförande och efterföljande tillsyn. Nu aktuell fastighetsägare, Fortifikationsverket, har egna riktlinjer om oljeavskiljare vid större hårdgjorda ytor.

Detaljplaneändringens markanvändning, lokalisering och omfattning bedöms inte innebära ökade olycksrisker eller störningar för människor eller miljö inom området eller i områdets närhet.

Undersökningen visar att detaljplaneändringen för del av Karlsborgs Flygfält 1:1 m.m., Flottiljområdet, inte medför betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 3 § MB behöver därmed inte genomföras.

Planeringsförutsättningar och konsekvenser

Omfattning och lokalisering

Lägesbeskrivning

Planområdet är beläget i sydöstra delen av Karlsborgs tätort cirka en kilometer från Karlsborgs centrala delar. Planändringsområdet är beläget relativt centralt inom planområdet, och bedöms därmed inte ha påverkan på områden utanför plangräns.

Areal

Planändringsområdet omfattar cirka 1 hektar (9700 kvm). Hela detaljplanen omfattar ett drygt 50 hektar stort område.

Markägoförhållanden

Planområdet berör del av fastigheterna Gräshult 14:11 som ägs av Karlsborgs pastorat samt del av Gräshult 14:3 som ägs av Karlsborgs kommun.

Planändringsområde markerad med röd gräns på ortofoto.

Miljökvalitetsnormer

Planändringen möjliggör ändrad användning från begravningsändamål samt ett stråk med naturmark, till parkeringsändamål. Planändringen omfattar en begränsad yta i direkt anslutning till garnisonsområdet. Parkeringen syftar till att användas som gästparkering samt parkering av civila fordon för de anställda vid garnisonen. Parkeringen förses enligt gällande riktlinjer med oljeavskiljare.

Konsekvenser

Aktuellt planändringsförslag bedöms inte innebära förändringar som kan medföra risk för att miljökvalitetsnormer för luft, vatten eller buller överskrids.

Riksintressen

Kulturmiljövård

Halva planområdet ligger inom Riksintresse för Kulturmiljövård, Området Karlsborg – Vaberget. En av landets bäst bevarade befästningsmiljöer från 1800-talet (1819-1909) av stort intresse för internationell och nationell försvars- och befästningshistoria, som exempel på centralfästning med komplementanläggning på Vaberget. (Fästningsmiljö, Militär miljö).

Konsekvenser

Aktuell planändring bedöms inte medföra påverkan på riksintresseområdet. Tillkommande parkeringsyta syftar till att fortsatt säkerställa en god miljö för pågående verksamhet inom Försvarsmaktens område.

Totalförsvaret

Planområdet ligger inom riksintresse för totalförsvarets militära del, Karlsborgsområdet och Röknenöarna. Riksintresseområdet omfattar MSA-område, stoppområde för höga objekt, påverkansområde för buller eller annan risk samt område med särskilt behov av hinderfrihet.

Inom samtliga områdeskategorier ska objekten/detaljplanen remitteras Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Konsekvenser

Aktuell planändring bedöms inte medföra påverkan på riksintresseområdet. Tillkommande parkeringsyta syftar till att fortsatt säkerställa en god miljö för pågående verksamhet inom Försvarsmaktens område.

Hälsa och säkerhet

Markmiljö

Den planändring som görs bedöms inte påverka eller påverkas av eventuell föroreningsproblematik i området då marken planläggs för parkeringsändamål.

Omgivningsbuller

Planändringen möjliggör parkeringsändamål, vilket kan ge upphov till en begränsad ökning av buller i området. Det bedöms dock inte finnas risk för betydande störningar då området inte ligger i direkt anslutning till bostäder. Den begränsade ökningen av buller bedöms inte heller ge upphov till störningar inom område för begravningsändamål.

Översvämning till följd av skyfall

Planändringen möjliggör hårdgörande av yta samt takyta, vilket kan ge upphov till ökad ytavrinning då infiltrationsmöjligheterna minskar. Parkeringsytan är begränsad i sin omfattning och det finns goda förutsättningar att utforma parkeringen med lokalt omhändertagande av dagvatten, även om det inte regleras i detaljplanen. Vid skyfall bedöms det lämpligt att låta ytavrinning som ej tas omhand inom parkeringsytan ske till omkringliggande genomsläpplig mark, då översvämning till följd av skyfall är av tillfällig karaktär och nu aktuell planområde inte gränsar till översvämningsskänsliga byggnader eller infrastruktur förutom kyrkogården norr om parkeringen. För att säkerställa att dagvatten (inkl. skyfall) inte skapar olägenhet för angränsande kyrkogård regleras planen med krav på marklutning mot söder/sydost.

Natur och miljö

Natur och vegetation

Planändringsområdet består idag av be vuxna ytor med relativ tät vegetation i form av såväl löv- som barrträd. I området finns även en mindre väg samt en äldre boulebana.

Konsekvenser

Aktuell planändring syftar till att anlägga parkeringsytor, vilket innebär att vegetationen i huvudsak försvinner inom ändringsområdet. Områdets begränsade omfattning samt att det i direkt anslutning fortsatt kommer finnas vegetation av samma karaktär, bedöms inte förändringen innebära en större påverkan på naturvärden i stor i området.

Dagvatten

Ett genomförande av planen i enlighet med planändringen kan innebära att en huvudsaklig del av marken inom ändringsområdet blir hårdgjord parkeringsyta med möjlighet till t.ex carports. Vid ett hårdgörande av ytan förändras förutsättningarna för infiltration av dagvatten i marken, samt att dagvattnet inom området kan förväntas ha en högre grad av föroreningar än om marken inte utgjorde parkeringsyta.

Enligt LAV har kommunen, inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten, skyldighet att ta emot avloppsvatten (dagvatten). Vattnet får dock inte avvika gällande föroreningar/beskaffenhet från normalt hushållspillvatten. Detta innebär att fastighetsägaren ansvarar för rening av vatten som kan förväntas innehålla lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin etc. För en parkeringsyta innebär detta ofta krav på oljeavskiljare.

Avvattning av parkeringsytan avses göras genom avrinning av dagvatten till uppsamlingsbrunnar som leds till en samlad brunn med oljeavskiljare, innan vattnet leds vidare via öppet dike.

Planen bedöms kunna genomföras i enlighet med planändringen utan risk för problem för miljö och hälsa kopplade till dagvattenhanteringen.

Kulturmiljö

Begravningsplats

Planändringsområdet ändrar markanvändningen för en del av den kyrkogård (begravningsändamål) som i huvudsak finns kvar norr om ändringsområdet. Inom kyrkogården finns ett mindre begravningskapell som i gällande plan, samt även i den ändrade planen regleras med q-bestämmelse.

Konsekvenser

Aktuell planändring möjliggör för ny parkeringsyta inom ett område som idag delvis tillhör kyrkogården och ligger i anslutning till begravningskapellet.

Planändringen bedöms fortsatt ta hänsyn till kulturmiljön genom bevarande av en trädridå mot kyrkogården, samt det faktum att avgränsning av mark för marköverlåtelse har skett genom överenskommelse mellan pastoratet och Fortifikationsverket.

Fysisk miljö

Planändringen förändrar den fysiska miljön genom att anlägga parkeringsyta på yta som idag i huvudsak är en naturyta med träd och annan växtlighet.

Konsekvenser

Planändringsområdet är begränsat i sin omfattning och bedöms inte innebära en betydande påverkan på den fysiska miljön i ett större sammanhang.

Trafik

I gällande plan regleras en yta inom naturmarken som markreservat för *eventuell framtida gata*. Detta markreservat bedöms inte längre som aktuellt och regleras därför inte i planändringen.

Teknisk försörjning

Då planändringen endast omfattar parkeringsyta är det inte aktuellt med teknisk försörjning. Området är dock beläget i direkt anslutning till omkringliggande garnisons- och verksamhetsområde, vilket möjliggör anslutning till befintlig teknisk försörjning vid behov.

Detaljplanens genomförande

Fastighetsrättsliga frågor

All mark inom planområdet kommer att förvärfvas av Fortifikationsverket.

Rättigheter

Inom planområdet finns en ledningsrätt för distribution av värme (fjärrvärme). Genomförandet av planen måste ske i samverkan med ledningsägare.

Tekniska frågor

Utbyggnad och drift

All mark inom planändringsområdet kommer förvärfvas av Fortifikationsverket, som därmed ansvarar för utbyggnad och drift.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Kommunens kostnader i samband med planarbetet bekostas av Fortifikationsverket. Avgifter för fastighetsbildningsåtgärder bekostas av Fortifikationsverket.

Planavgift

Kostnaderna för framtagande av detaljplan regleras i avtal mellan Karlsborgs kommun och Fortifikationsverket. Ingen planavgift tas därmed ut vid genomförande av planen.

Organisatoriska frågor

Planändring genomförs med standardförfarande och förväntas bli antagen under 2026.